SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31
van **BART DOCHY**
datum: 29 september 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Japanse duizendknoop - Bestrijding

Naar aanleiding van diverse meldingen waarbij Japanse duizendknoopstengels groter worden en continu verder open ruimte innemen, wil ik graag nagaan wat de actuele status is van dit dossier. Het gaat om ruimte in beheer van de Vlaamse overheid, regionale of lokale overheden of in privaat bezit.

Voornamelijk in de omgeving van waterlopen en in de omgeving van de Leiestreek blijft deze invasieve plant voor uitdagingen zorgen. Op een eerder schrijven in 2021 verwees de minister naar de lokale beheerders, diverse actieplannen die te raadplegen zijn en naar het feit dat er tot dan nog geen biologische bestrijdingsmiddelen voorhanden waren.

Er is echter hoop: door de grond te verwarmen zou de plant bestreden kunnen worden. Een bedrijf uit Nederland verkreeg een octrooi om op deze manier effectief de duizendknoop te kunnen bestrijden. Om de wortels van de Japanse duizendknoop uit te schakelen, is het nodig dat de bodem drie dagen achtereen minimaal 55°C warm is. Daarnaast worden ook vaak varkens succesvol aangewend om de duizendknoop te bestrijden.

1. Welke aanbevelingen of nieuwe technieken zijn er ondertussen voorhanden om de Japanse duizendknoop te bestrijden of te beheersen?
2. Welke rol kan de Vlaamse overheid ter zake spelen en hoe zal ze verder onderzoek zoals in Nederland faciliteren, zodat schade voorkomen kan worden?
3. Hoe staat de overheid tegenover de nieuwe techniek waarbij de plant bestreden kan worden via het verwarmen door de grond?

Vlaams Parlement

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 31 van 29 september 2022
van **BART DOCHY**

---

1. Aanbevelingen voor de beheersing van Japanse duizendknoop in Vlaanderen worden gegeven door Thoonen & Willems (2018a,b) en Thoonen et al. (2019). Hierbij is aandacht voor grondverzet, dat plantendelen kan verplaatsen en/of een optimaal groeibed voor de plant kan creëren, net zo belangrijk als een doordacht beheer van aanwezige planten.

   Deze aanbevelingen zijn nog steeds actueel. Zij zijn allen raadpleegbeer op het kennisplatform www.Ecopedia.be.

   Er worden geregeld nieuwe technieken uitgeprobeerd en voorgesteld (bv. elektrocutie, biologische bestrijding, verzilting, bacteriële bodembehandeling, verhitting...). Aangestuurd door de enorme vraag naar een haalbare bestrijding bij terreinbeheerders, worden deze initiatieven voornamelijk genomen door de private markt (al dan niet in samenwerking met kennisinstellingen, zoals hogescholen en universiteiten). De verwachting is dan ook dat een effectieve en marktwaardige aanpak, zo die gevonden zou worden, snel doorgang zal vinden op het terrein. Op heden zijn de voor- en nadelen van sommige innovaties echter nog niet duidelijk.

   Alles samen genomen zijn er ondertussen heel wat technieken die duizendknoop bovengronds tijdelijk doen afnemen. Zonder volgehouden inspanning, zorgvuldige uitvoering en nazorg, herstelt de plant zich nagenoeg volledig, bij eender welke techniek. Technieken die duizendknoop ondergronds aanpakken, zijn daarom over het algemeen effectiever.

2. Gezien de actueel lopende innovaties, is er op dit moment geen nood aan een toegewijde facilitering van onderzoek naar nieuwe methodes vanuit de Vlaamse overheid.

   Wel is het belangrijk dat de innovaties zo goed als mogelijk bekend geraken bij terreinbeheerders, die daarvoor onderling kennis moeten uitwisselen. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en de Provincie Oost-Vlaanderen organiseerden op 9 september 2022 nog een kennisdag waarop Vlaamse en Nederlandse deelnemers de duizendknoop-problematiek bespraken (link naar presentaties in bijlage). Dezelfde werkgroep plant ook in volgende jaren kennisuitwisselingsmomenten.

   De diverse actoren wijzen alvast ook op de belangrijke rol van grondverzet (zie vraag 1). Maatregelen die bouwheren verplichten of stimuleren om rekening te houden met duizendknoop op werven, zouden de opmars sterk afremmen.

3. De methode met de verhitting van de grond is nog experimenteel, en moet zich nog bewijzen op vlak van efficiëntie, praktische haalbaarheid, marktwaardigheid en duurzaamheid (energieverbruik en klimaatimpact), en de ecologische randeffecten op fauna en flora, bv. de bodembiodiversiteit. In afwachting van de resultaten (in de komende groeiseizoenen) neem ik dan ook geen standpunt in tegenover deze methode.